

13. Kraków, kościół św. Katarzyny na Kazimierzu, sklepienie kruchty. Fot. M. Masłanka

jeszcze w latach 80. XIV w., a budowa obecnej świątyni rozpoczęła się około 1390 r.³⁰

Do pierwszej fazy prac, przerwanej zapewne w początku XV w., zaliczają się dolne partie murów obwodowych większej części budowli, po stronie południowej i zachodniej mniej więcej do wysokości nasad zwieńczenia portali, zaś po stronie północnej nieco poniżej tej linii. Sándor Tóth i Tim Juckes wykazali, że kompozycja ich ościeży, choć bogata, nie odznacza się żadnym nowatorskim rysem, znajdując bliskie analogie w nie tak odległych dziełach z końca XIV w. – w portalach kościoła Mariackiego w Budzie (po 1384) i fary w Nowej Wsi Spiskiej (przed 1393)³¹. O cezurze etapów budowy na tym właśnie poziomie świadczą też obserwacje czysto techniczne. Dolna partia murów wzniesiona jest z andezytu, zaś powyżej linii nadproży portali zachodniego i południowego – z szarozółtego piaskowca [il. 7]. Tim Juckes zauważył też, że tympanon z przedstawieniem *Modlitwy w Ogroju* nad wejściem w fasadzie zachodniej jest niezbyt dokładnie dopasowany do ościeży, których najwęższy segment nie znajduje kontynuacji w profilowaniu archiwolty³² [il. 11].

³⁰ Ibidem, s. 53–86.

³¹ S. TÓTH, *Kaschau, Elisabethkirche*, s. 119–121 (jak w przyp. 4);

T. JUCKES, *The Parish and Pilgrimage Church*, s. 67–70 (jak w przyp. 5).

³² T. JUCKES, *The Parish and Pilgrimage Church*, s. 69–70 (jak w przyp. 5).

Wymiana ekipy budowlanej, zatrudnienie nowego mistrza i gruntowna rewizja pierwotnego projektu budowli miały miejsce zapewne już po wystawieniu papieskiej buli odpustowej, w której podkreślono nieukończony stan kościoła. Mogło to nastąpić około 1405 r. Do rozpoczętego wówczas etapu prac bez wątpienia należą wspaniałe zwieńczenia wszystkich portali fary. Zdaniem monografisty budowli, mogły one być gotowe w połowie, względnie pod koniec drugiej dekady XV stulecia, bowiem ewidentnie „koszyckimi” formami odznaczają się również zwykłe portale korpusu kościoła św. Mikołaja w siedmiogrodzkim Klużu, wznoszone od lat 20. XV w.³³

Natomiast w przypadku krakowskiego kościoła Augustianów-Eremitów na Kazimierzu *terminus post quem* dla początku budowy jego nawy południowej, czyli najstarszej części korpusu, wyznacza konsekracja chóru („chorum cum summo altari”³⁴) w 1378 r.³⁵ Rozpoczęcie prac od

³³ Idem, *Sigismund and Košice*, s. 412–415 (jak w przyp. 5); idem, *The Parish and Pilgrimage Church*, s. 105–109 (jak w przyp. 5).

³⁴ Cyt. za: W. KOLAK, *Klasztor Augustianów przy kościele św. Katarzyny w Krakowie do połowy XVI wieku. Fundacja, rozwój uposażenia i rola kulturalna*, Kraków 1982, s. 24–25.

³⁵ M. KRASNOWOLSKA, *Z dziejów*, s. 24, 27 (jak w przyp. 2); P. CROSSLLEY, *Gothic Architecture in the Reign of Kasimir the Great. Church Architecture in Lesser Poland 1320–1380*, Kraków 1985, s. 148–151; T. WĘCŁAWOWICZ, *Fazy budowy kościoła św. Katarzyny na Kazimierzu. Część I: Prezbiterium*, „Rocznik Krakowski”, 54, 1988,